

УДК 618.14-002

**Ф.А.Кусаинова^{1,2}, Н.С.Жусупова^{1,2}, Ж.Ж.Нурумбетова^{1,2},
Ж.С.Алиева^{1,2}, А.П.Давлетбаева^{1,2}**

¹Қазақ медициналық үздіксіз білім беру университеті

²Репродуктивті медицина институты

Алматы қ., Қазақстан

ГИСТЕРОСКОПИЯ ЖҮРГІЗУ КЕЗІНДЕГІ ГИПЕРПЛАСТИКАЛЫҚ АРУРУЫ БАР НАУҚАСТАРДЫҢ КЛИНИКАЛЫҚ- МОРФОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

ТҮЙІН

Репродуктивті медицина институтының оперативті гинекология бөлімшесінде 2015 жылдың қантар айынан 2015 жылдың қыркүйек айы аралығында 22 жастан 57 жас аралығында (орталық жасы – 39,5) эндометрия гиперплазиясы бар 55 науқас зерттелді, зерттеу жүргізілген науқастарға гистероскопиялық бақылау жасау арқылы жатыр күсындағы патологиялық өзгерістерді диагностикалық қыру арқылы алынған эндометрияның қырындысын гистологиялық қорытындысы талданды. Барлық науқастарда эндометриттің гиперплазиялық өзгерістері анықталды – эндометриттің диффузды гиперплазиясы – 31(56,3%), эндометриттің ошақты гиперплазиясы 20 (36,3 %), полиптөрізді гиперплазия – 2 (3,6 %). Гистероскопиялық бақылау барысында барлық науқастардан жатырдың диагностикалық қырындысы алынғап, гистологиялық қорытындысы анықталды: созылмалы эндометрит 3 науқаста 5,4%, ошақты безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысымен 5 науқаста 9,09 %, диффузиялық безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысымен 14 науқаста 36 %, эндометриттің безді полипі созылмалы эндометрит қосындысымен 14 науқаста 25,45 %, эндометрияның жай гиперплазиясы 10 науқаста 18,18 %, күрделі атипиялық гиперплазия 1 науқаста 1,8 %, эндометрияның фиброзды полипі эндометрит қосындысымен 2 науқаста 3,6 %, патологияның болмауы 7 науқаста 12,7 % анықталды. Зерттеу барысында эндометрия гиперплазиясы барнауқастардың 3,85 %-да морфологиялық нәтиже расталмады, ал 96,1 % науқаста эндометрия гиперплазиясы гистероскопиялық зерттеумен морфологиялық нәтижесі сәйкес келді.

Түйінді сөздер: эндометрия гиперплазиясы, этиопатогенез, жіктелуі, гистероскопия, морфологиялық құрылышы.

3 аманауды гинекологияда эндометрияның қатерлі ісігімен сырқаттанудың тұрақты түрде есүйінің өзекті мәселелерінің бірі-эндометрия гиперплазиясы болып табылады. Эндометрия гиперплазиясы (ЭГ)-эндометриттің (жатырдың ішкі кілегейлі қабығының) шамадан артық есүі - эпителийдің шамадан артық және аз мөлшердегі дәнекер тіннің физиологиялық емес пролиферациясы. Қазіргі уақытта эндометрия өзгерісінің келесі жіктелуі (ДДСҰ, 1994) қолданылып келеді.

Таралуы: Эндометрия гиперплазиясы өртүрлі жассанаты арасында жатырдың кілегейлі қабатының жиі патологиясы, гинекологиялық науқастардың 15-40 %-да кездеседі. Әйелдердің орташа өмір сүру ұзақтығын ұлғайтуға, гинекологиялық аурулардың ішінде перименопауза кезеңінде 60-76 %-ға дейін эндометрия гиперплазиясының кездесу жиілігінің көбеюіне урогенитальды

бұзылыстардың және психологиялық жүктемелердің жиілеуі әсер етеді. Бразилия елінде жалпы тұрғындар арасында эндометрия полипі 6-38 % жиілігінде, көбіне менархеге дейін кездеседі (40-тан 50 жасқа дейін) [2,11].

Патогенез:

1. Эндометрия гиперплазиясының патогенезінде гиперэстрогения бірінші орын алады (салыстырмалы және абсолютті). Эндометрия гиперплазиясы дамуында, эндометрия қатерлі ісірі сияқты, абсолютті емес, салыстырмалы гиперэстрогения - антипролиферативті әсерге ие прогестерон жеткіліксіздігі аясында эстрогендердің көп және үзак әсер етуімен байланысты. Сондықтан, созылмалы ановуляцияны эндометрия гиперплазиясының қауіп факторы ретінде қарастырылады. Абсолютті гиперэстрогения сирек кездесетіндіктен маңызы аз, эндометрия гиперпла-

Эндометрия гиперплазиясының ДДСЧ 1994 жылы бекітілген жіктемесі

Эндометрия гиперплазиясы			
Қалыптан тысемес гиперплазия	Қалыптан тыс гиперплазия	Қалыптан тыс күрделі гиперплазия (қалыптан тысаденоматоз)	Қалыптан тыс жасушалардың белгілері:
<ul style="list-style-type: none"> • Қалыптан тыс емес қарапайым гиперплазия • Эндометрия көлемі үлғайған • Құрылышы бойынша қалыпты эндометриядан айырмашылығы бар (бездер және дәнекер тін белсенді, бездер бір қалыпты орналаспаған, кейбіреуі кистозды кеңейген) • Бездер мен дәнекер тін арасында пролиферациялық баланс бар • Дәнекер тінде •ан тамырлары біркелікі орналасқан <p>Қалыптан тыс ядросы жоқ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • қалыптан тысемес күрделі гиперплазия • (қалыптан тыс емес аденооматоз) • Безді тін пролиферациясы қарапайым түрімен салыстырғанда айтарлықтай айқын (аралық дәнекер тінде бездер саны көп) • Бездер құрылышы дұрыс емес пішінде • Бездер мен дәнекер тін арасында пролиферациялық баланс бұзылған (безді тін көп) • Қалыптан тыс ядросы жоқ 	<p>Қалыптан тыс қарапайым гиперплазия</p>	<ul style="list-style-type: none"> • жасуша дисполлярлы • сәйкесіз стратификациясы • анизоцитоз • ядроның гиперхроматизмі • ядроның үлғаюы • вакуелдердің кеңейуі • цитоплазмалардың эозинофилиясы

зиясы 46,7-93,5 % жағдайында аналық, бездің эстроген өндіруші ісігінде анықталады. Эндометрия гиперплазиясы патогенезінде тіндік рецепция бұзылышы айқын көрінеді. Эндометрияның безді гиперплазиясында эстроген рецепторлары көбейгенімен, қалыптастырылған эндометрия гиперплазисы мен эндометрия қатерлі ісігінде, көрініше, эстроген шогырлануының тәмендеуі байқалады. Эндометрия полипінде эстроген және прогестерон рецептрлерінің цитолиздік концентрациясы жоғарылайды [3,5].

2. Жыныстық жетілу кезінде эндометрияның гиперплазиялық үрдісінің дамуына алып келетін негізгі себебі, фолликулалардың атрезиясының ановуляциялық түрі, бұл өз кезеңінде, прогестерон жеткіліксіздігі және эстрогеннің аз мөлшердебелінің эндометрияның шектен тыс есуімен жүреді. Клиникалық көрінісі полименориямен, гиперменориямен, меноррагиямен сипатталады [6-8].

3. Преклиматериялық, кезенде, көрініше, қысқа уақытты эстрогеннің көп мөлшерде бөлінуі, эндометрияның белсенді бездік гиперплазиясының айқын көлемді пролиферациясының жоғарылануымен байқалады [6-8].

4. Постменопаузалық, кезенде, көрініске, қысқа уақытты эстрогеннің көп мөлшерде бөлінуі, эндометрияның белсенділігі (дәнекер тінді гиперплазия, текаматоз, тека және гранулезді келеткалы ісік) немесе эндокриндік алмасудың бұзылышы (семіздік, диэнцефальды патология) [6-8].

5. Жасушалардың жарақаттануы экстрацептлюларлы матрикстің бұзылуы, протеолитикалық ферменттерден және макрофагтардан, лимфоциттерден, лейкоциттерден тұратын инфильтраттың түзілуі, дәнекер тіннің есуіне алып келетін факторларды өндірілуін ынталандырады [5].

Ғалымдардың морфологиялық құрылышына берген анықтамалары: G.Mutter (2000 ж.) гиперплазиялық эндометрияүрдісінің онайлатылған қысқаша түрін ұсынды:

1. Эндометрия гиперплазиясы (мардымсыз патологиялық үрдіс, неоплазия дамуына қауіп жоқ).

2. Эпителий ішілік эндометриянеоплазиясы (ісікалды немесе ісік үрдісінің дамуына жоғары қауіп (30 %)). О.Ф.Чепчиктің (2004 ж.) зерттеуі бойынша эндометрия гиперплазиясының әр түрлі нұсқадағы дәрежесінің малигнизация қаупі эндометрияның морфологиялық жағдайымен анықталады [4]. В.М.Перельмутер (2008) катерсіз эндометрия гиперплазиясына толық морфологиялық сипаттама берді:

1. Катерсіз эндометрия гиперплазиясының негізгі морфологиялық көрінісі:

– метотикалық белсенді бездің пролиферациялық түрінің болуы, ядролардың жалған көп қатарлы орналасуы.

– бездердің кистозды кеңеюі, эпителийдің түтікті метаплазиясы, бездердің біркелікі емес тығыздығы ("тұрақты - тұрақсыз" эндометрия), фибринді тромб, дәнекер тіннің деструкциясы.

– белгілердің айындылығы вариабельді.

"Қатерсіз эндометрия гиперплазиясының белсенді фазасы" белгілірінің болуы келесі нәтижелерден көріні мүмкін: "Қатерсіз эндометрия гиперплазиясы (қарапайым типті безді эндометрия гиперплазиясы)"

2. Қатерсіз эндометрия гиперплазиясының тоқырауфазасындағы негізгі морфологиялық өзгерістері:

- пролиферативті типті безді болуы;
- іс жүзінде миотикалық белсенділіктің болмауы;
- бездердің кистозды кеңеюі, эпителийдің тұтікті метаплазиясы, бездердің біркелкі емес тығыздығы ("тұрақты - тұрақсыз" эндометрия);
- фибринді тромб, дәнекер тіннің деструкциясы.

Егер, өзгерістер қатерсіз эндометрия гиперплазиясы тоқырау сатысына сәйкес болса, қойылған диагнозға келесідей анықтама беруге болады: "Қатерсіз эндометрия гиперплазиясы, белсенді емес фаза (қарапайым типті безді эндометрия гиперплазиясы, белсенді емес сатысы)".

3. Қатерсіз эндометрия гиперплазиясында прогестеронның қосымша әсерінің қатысуы көзіндеңігі негізгі морфологиясының көрінісі:

- дәнекер тінде дицидуальді реакциясы және безді эпителиде әртүрлі дәрежедегі айқын секреторлы өзгерістер анықталуы;
- іс жүзінде миоматикалық белсенділіктің болмауы;

– ұзақ уақыт гиперэстрогения көрінісінің сақталуы кезінде эндометрияды қосымша пайдада болған өзгерістер: бездердің кистозды кеңеюі, бездердің орналасуының вариабельді тығыздығы, эпителийдің тұтікті метаплазиясы, микроинфаркттердің және фибринді тромбтардың болуы.

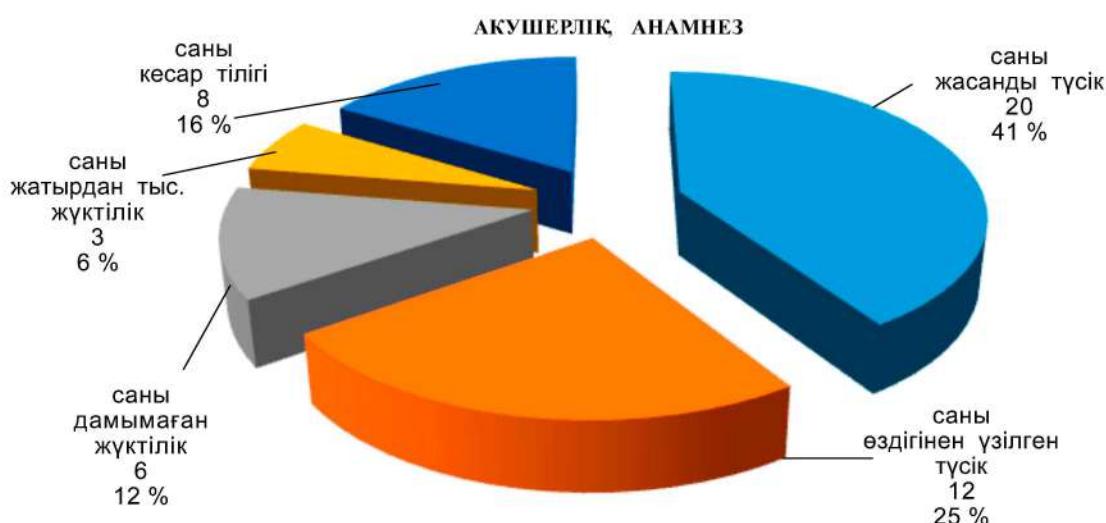
Егер, қатерсіз эндометрия гиперплазиясы бел-

гілерінің болуы прогестеронның әсерімен сәйкес келіп жатса, келесі қорытынды жасалады: "Қатерсіз эндометрия гиперплазиясы секреторлы өзгерістермен (қарапайым типті безді эндометрия гиперплазиясы секреторлы өзгерістермен)".

Зерттеу мақсаты: Бұл жұмыста - әртүрлі жас аралығындағы науқастарда эндометрия гиперплазиясының морфологиялық құрылышын және жиілігін гистероскопиялық зерттеуде алынған мәлеттерді бағалау.

Зерттеу мәліметтерікәне әдістері: Гистероскопиялық қараша 22 жастан 57 жас аралығында (орташа 39,5) 55 науқасқа жасалды. Гистероскопия жасау көрсеткіштері: ультрадыбысты зерттеу нәтижесі бойынша анықталған эндометрия гиперплазиясы; дисфункционалды жатырлық, қан кету; ұзақ уақытты бедеулік. Гистероскопия, Германиялық "Karl Storz" фирмасының диаметрі 5 мм кең көлемді көрінісі 250 болатын қатты гистероскоп құралымен жүргізілді. Жатыр қуысындағы патологиялық өзгерістерді көрү мақсатында 0,9 % натрий хлор ерітіндісін қолдану арқылы іске асырылды. Жұмыс барысында жатыр қуысының қырындысын алу жоспарланғандықтан, 37 науқасқа қантамырлық жансыздандыру арқылы, ал 17 науқасқа – жансыздандыру қолданбай гистероскопия жасалды. Гистероскоп диаметрінің кіші болуына байланысты цервикальді каналды кеңейтпей жасалды.

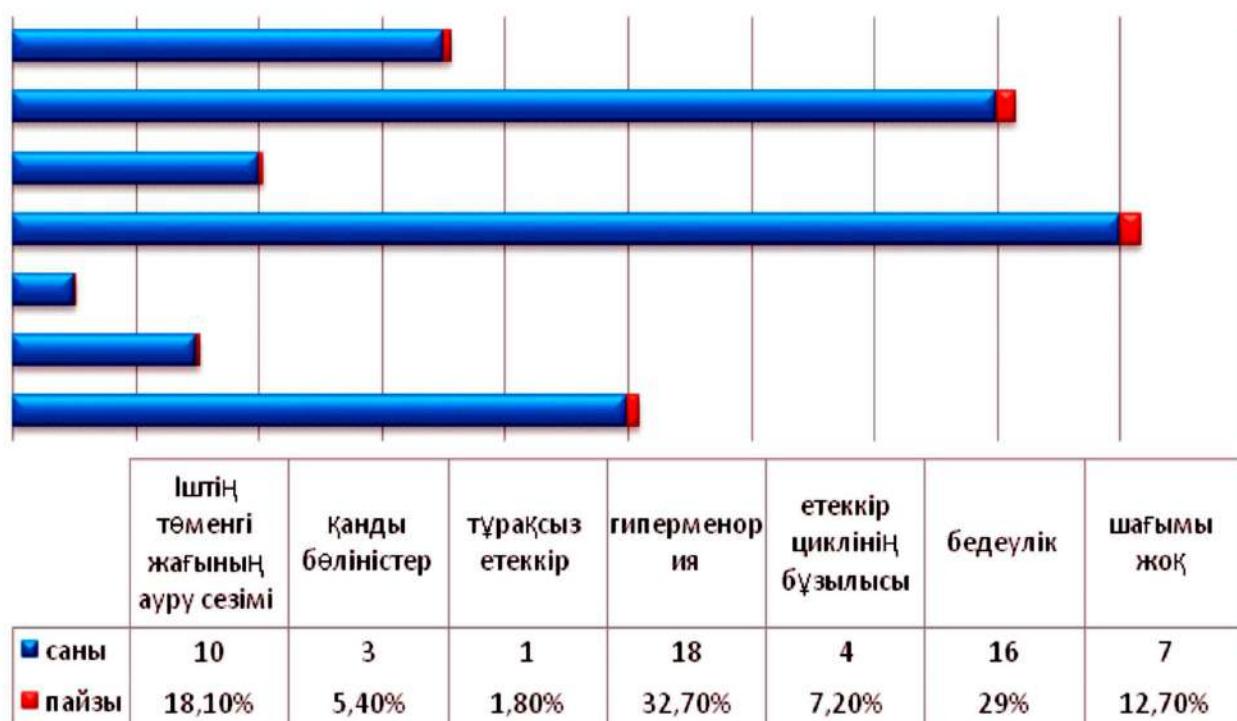
Нәтижелері: Зерттелген әйелдерде гистероскопиялық диагностикалауда эндометрияның гиперплазиялық үрдісі (55 науқаста). Науқастардан алынған акушерлік анамнез: асъынған акушерлік анамнез - 41 (74,5 %), оның ішінде 20 (36,3 %) - жасанды түсік, 12 (21,8 %) – науқаста өздігінен үзілген түсік, 6 (10,9 %) – дамымаған жүктілік және 3 (5,4 %) жатырдан тыс. жүктілік, 8 (14,5 %) ота арқылы кесар тілігі бойынша босану (1 сурет).

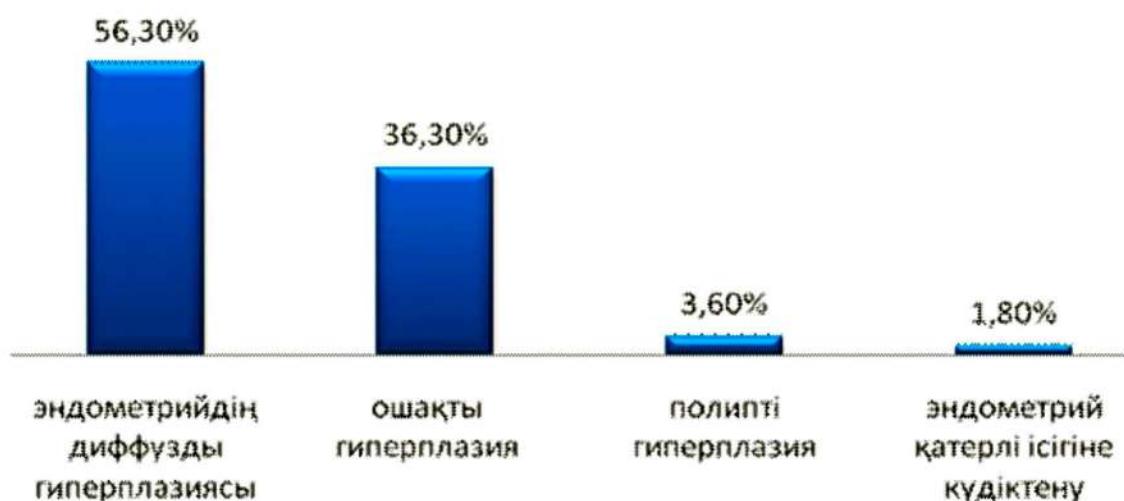
Сурет 1. Акушерлік анамнезден алынған мәлімет

Ауруханаға келіп түскен кездегі шағымы: іштің төменгі жағының ауыру сезімі – 10 (18,1 %), оның ішінде қанды бөліністері бар – 3 (5,4 %) және тұрақсыз етеккір – 1 (1,8 %), гипер-

менория – 18 (32,7 %), етеккір циклінің бұзылысы – 4 (7,2%), бедеулік – 16 (29 %), шағымы жоқ – 7 (12,7 %) (сурет 2).

Сурет 2. Науқастардың ауруханаға келіп түскендеңі шағымы

Сурет 3. Гистероскопия барысындағы анықталған эндометрияның патологиялық өзерістері

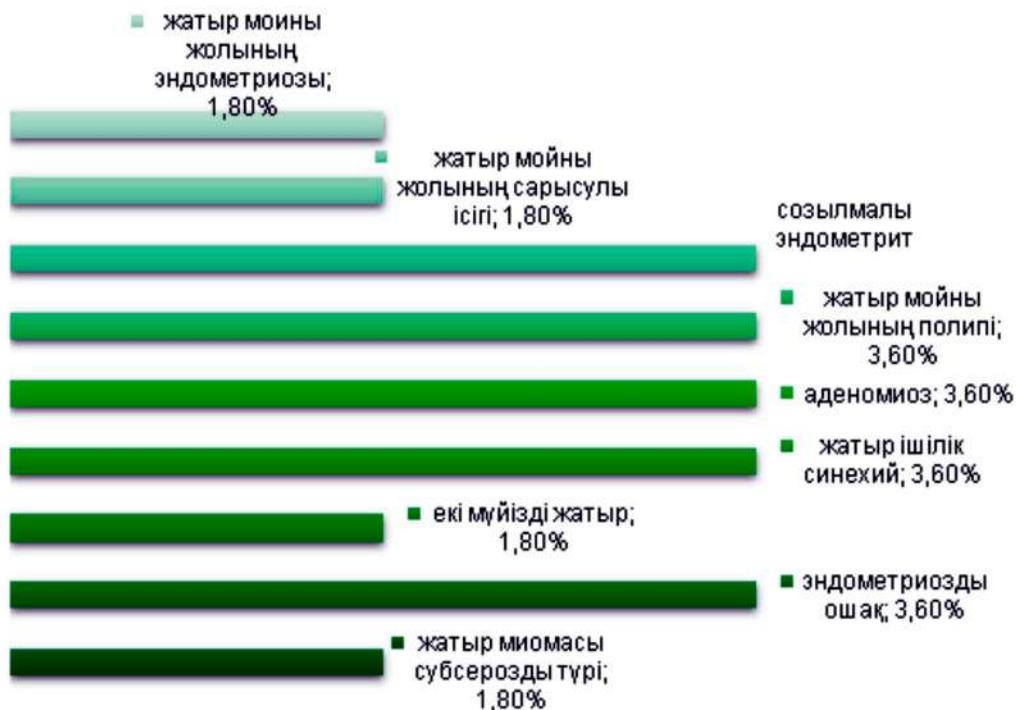
Гистероскопия барысындағы анықталған эндометрияның патологиялық өзгерістері: эндометрияның диффузиялық, гиперплазиясы – 31 (56,3 %), эндометрияның ошақты гиперплазиясы – 20 (36,3), полиптәрізді гиперплазия – 2(3,6 %). Эндометрия қатерлі ісігіне күдіктену – 1 (1,8 %) және қосымша гинекологиялық аурулар - жатыр субсерозды миомасы – 1 (1,8 %), ошақты эндометриоз – 2 (3,6 %), екі мүйізді жатыр – 1 (1,8 %), жатыр ішілік синехия – 2 (3,6 %),adenомиоз – 2 (3,6 %), цервикальді каналдың полипі – 2 (3,6%), созылмалы эндометрит – 2 (3,6 %), цервикальді канал кистасы – 1 (1,8 %), цервикальді канал эндометриозы – 1 (1,8 %). (2-кесте, 3 сурет).

Гистероскопиялық бақылау арқылы алынған жатырдың диагностикалық қырындысының гистологиялық қорытындысында анықталды: созылмалы эндометрит 3 науқаста 5,4 %, ошақты безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысымен 5 науқаста 9,09 %, диффузды безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысы-

2 кесте

**Гистероскопия барысындағы анықталған
эндометрияның патологиялық өзерістері**

Зерттеу мәліметтері	Саны	%
Эндометрияның гиперплазиялық өзгерісі эндометрияның диффузиялық гиперплазиясы	31	56,3
ошақты гиперплазия	20	36,3
полипті гиперплазия	2	3,6
эндометрияның қатерлі ісігіне күдіктену	1	1,8
Қосымша гинекологиялық аурулар		
Жатырдың субсерозды миомасы	1	1,8
Ошақты эндометриоз	2	3,6
Қос мүйізді жатыр	1	1,8
Жатыршілік синехия	2	3,6
Аденомиоз	2	3,6
Цервикальді каналдың полипі	2	3,6
Созылмалы эндометрит	2	3,6
Цервикальді канал кистасы	1	1,8
Цервикальді канал эндометриозы	1	1,8

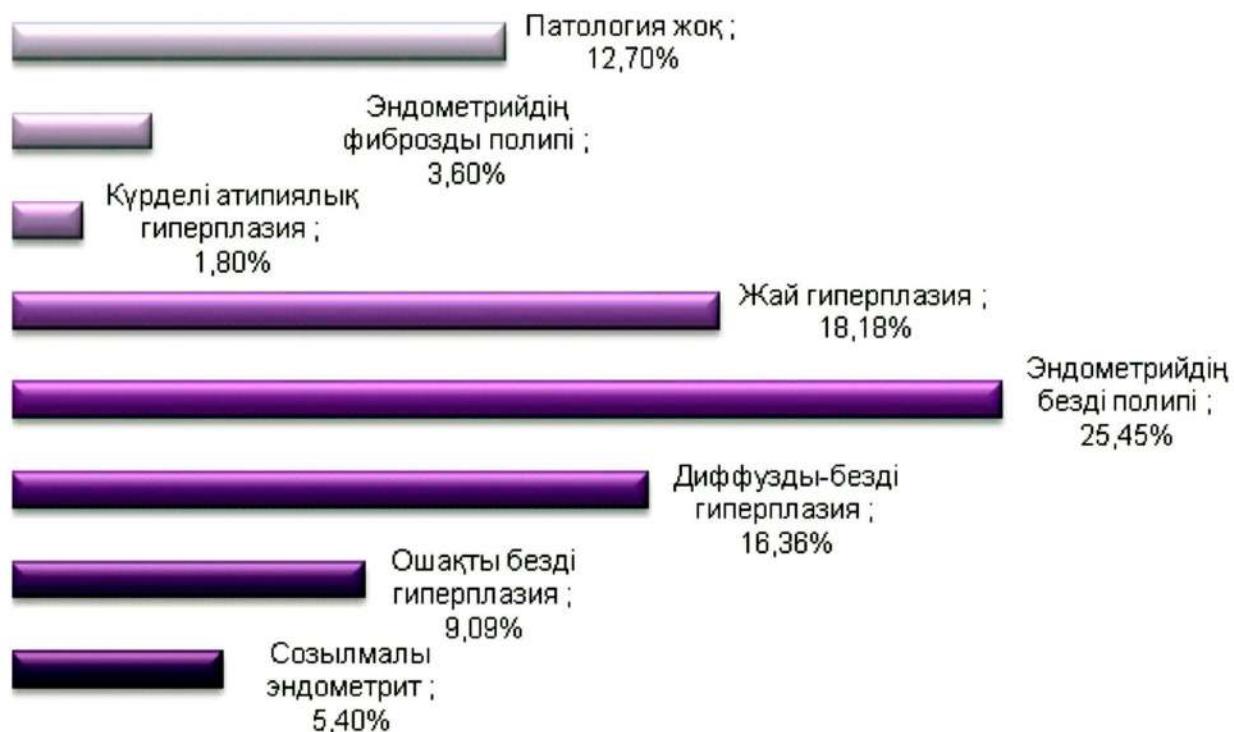
4 сурет. Гистероскопия барысында анықталған эндометрияның қосымша атологиясы

мен 14 науқаста 16,36 %, эндометрияның безді полипі созылмалы эндометрит қосындысымен 14 науқаста 25,45 %, эндометрияның жай гиперплазиясы 10 науқаста 18,18 %, күрделі атипиялық гиперплазия 1 науқаста 1,8 %, эндометрияның фиброзды полипі эндометрит қосындысымен 2 науқаста 3,6 %, патология жоқ 7 науқаста 12,7 %. Эндометрия гиперплазиясының диагностикасында түрлі қалындықтағы, түстегі, яғни, ақшыл қызғылт түстен айқын қызыл түске дейін көрінді. Шырышты қабаттан қырып алынған гистологиялық зерттеуде 96,1% науқаста гиперпластикалық өзгерістің бар екендігін расталды (3 кесте, 4 сурет).

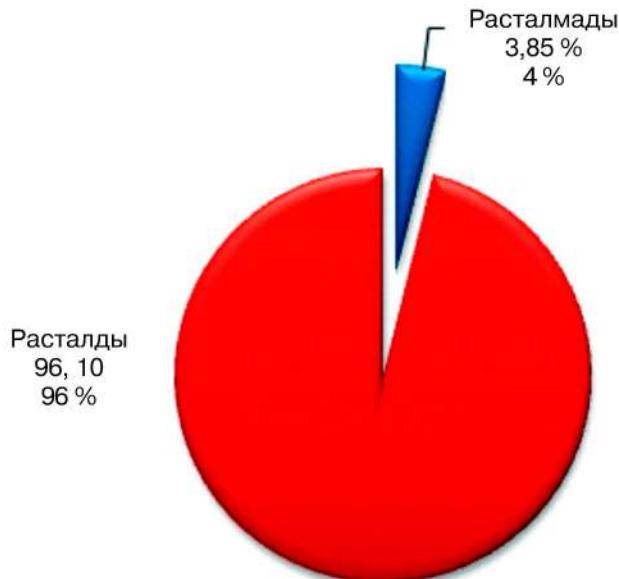
Қорытынды: Гистероскопия жатыршілік патологияларды жансыздандырусыз және цервикальді каналдықенейтпей, жоғарғы мәліметке қол жеткізуге мүмкіндік береті әдіс болып табылады. Зерттеу барысында эндометрия гиперплазиясымен келіп түскен 55 науқастың ішінде

кесте 3
Эндометрияның морфологиялық жағдайының құрылышы

Эндометрияның морфологиялық жағдайы	Абс. саны	%
Созылмалы эндометрит	3	5,4 %
Ошақты безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысымен	5	9,09%
Диффузды - безді гиперплазия созылмалы эндометрит қосындысымен	9	16,36 %
Эндометриядің безді полипі созылмалы эндометрит қосындысымен	14	25,45 %
Жай гиперплазия	10	18,18 %
Күрделі атипиялық гиперплазия	1	1,8 %
Эндометрияның фиброзды полипі эндометрит қосындысымен	2	3,6 %
Патология жоқ	7	12,7 %

4 Сурет. Эндометрияның морфологиялық жағдайының құрылышы

Сурет 5. Гистероскопиялық көрністің гистологиялық қорытындысымен сәйкестігі/расталуы

3,85 % науқаста морфологиялық нәтижесі расталмады, ал 96,1 % науқаста эндометрия гиперплазиясы гистероскопиялық, зерттеумен жүргізілген морфологиялық нәтижесі сайкес келді (5 сурет). Эндометрия гиперплазиясы бар на-

уқастарды нәтижелі анықтау өдісіне гистероскопиялық диагностика жүргізу тиімділігі жоғары, дегенмен, гистологиялық зерттеу нәтижелерімен растау қажет екенін көрсетеді.

ӘДЕБИЕТТЕР

- 1 Доброхотова Ю.Э., Венедиктова М.Г., Сапрыкина Л.В. Эндохирургические методы лечения предраковых состояний эндометрия // Лечебное дело. – 2010. – № 2. – С. 66-67.
- 2 Orvieto R, Bar-Hava I, Dicker D, Bar J, Ben-Rafael Z, Neri A. Endometrial polyps during menopause: characterization and significance. Acta Obstet Gynecol Scand. 1999; 78 (10): 883-6.
- 3 Савельева Г.М., Сухих Г.Т., Манухина И.Б. Гинекология: Национальное руководство. – М.: Геотар-Медиа, 2013. – С. 473-474.
- 4 Узденова А.И. Отдаленные результаты лечения женщин с гиперпластическими процессами эндометрия в перименопаузальном периоде: автореф. дис. д-ра мед. наук: "Рос. ун-т Дружбы народов. – М., 2011. – 23 с.
- 5 Сапрыкина Л.В., Доброхотова Ю.Э., Литвинова М. Гиперпластические процессы эндометрия: вопросы этиопатогенеза, клиники, диагностики, лечения // Лечебное дело. – 2011. – № 3. – С. 4-5.
- 6 Пушкарев В.А., Мустафина Г.Т., Хуснутдинов Ш.М., Кулавский Е.В., Мазитов И.М., Голов Е.К., Пушкарев А.В. Железистая гиперплазия эндометрия, диагностика, клиника, лечение // Креативная хирургия и онкология. – 2013. – № 4. – С. 23-24.
- 7 Бохман Я.В. Руководство по онкогинекологии. – СПб.: Фолиант, 2002. – 540 с.
- 8 Клинышкова Т.В., Фролова Н.Б., Мозговой С.И. Клинико-морфологическое обоснование оптимизации лечения больных с гиперплазией эндометрия // Рос. вестн. акушера-гинеколога. – 2010. – № 34. – С. 16-20
- 9 Мозговой С.И.// Российский вестник акушера-гинеколога. – 2010. – № 3. – С.16-20.
10. Перельмутер В. М. Морфологические изменения эндометрия при гиперэстрогении и эндометриальной интраэпителиальной неоплазии // Сибирский онкологический журнал. – 2008. – № 5 (29). – С. 7-9.
- 11 Mutter G. L. J. // Gynec. Oncol. – 2000. – Vol. 76, № 3. – P. 287-290.
- 12 Marco Antonio Lenci, Vanessa Alessandra Lui do Nascimento, Ana Beatriz Grandini, Walid Makin Fahmy, Daniella de Batista Depes, Fausto Farah Baracat, Reginaldo Guedes Coelho Lopes. Premalignant and malignant lesions in endometrial polyps in patients undergoing hysteroscopic polypectomy // einstein. 2014. Vol. 12(1). – P. 16-21.

АННОТАЦИЯ

Проведен анализ гистологических исследований соскобов эндометрия и удаленных очагов гиперплазии, полученных при диагностическом выскабливании стенок полости матки и прицельной биопсии под контролем гистероскопии у 55 пациенток в возрасте 22-57 лет (в среднем 39,5 лет) за период с января 2015 г. по сентябрь 2015 г. на базе оперативной гинекологии ИРМ. У всех пациенток были выявлены гиперпластические процессы эндометрия: диффузная гиперплазия эндометрия – 31 (56,3 %), очаговая гиперплазия эндометрия – 20 (36,3 %), полипоидная гиперплазия – 2 (3,6 %). При гистероскопии выявлена гиперплазия эндометрия и проведено ее сравнение с гистологическим заключением: хронический эндометрит у 3 пациенток (5,4 %), очаговая гиперплазия с хроническим эндометритом у 5 (9,09 %), диффузная гиперплазия с хроническим эндометритом у 14 (16, 36 %), железистый полип эндометрия с хроническим эндометритом у 14 (25,45 %), простая гиперплазия у 10 (18,18 %), сложная атипическая гиперплазия у 1 (1,8 %), фиброзный полип эндометрия с хроническим эндометритом у 2 пациентов (3,6 %), без патологии у 7 пациентов (12,7 %). На основании полученных данных при гистероскопическом исследовании с морфологическим заключением в 96,1 % гиперплазия эндометрия подтверждается, а в 3,85 % случаев не подтверждается.

Ключевые слова: гиперплазия эндометрия, этиопатогенез, классификация, гистероскопия, морфология.

SUMMARY

The article presents the results of histologic investigation of endometrium evacuated and removal of foci of hyperplasia and aiming removal under hysteroscopic control from 55 women aged 22-57 (average 39.5), for the period from January 2015 to September 2015 bases of operative gynecology IRM. When carrying out ultrasound in all patients were found to have sonographic signs of endometrial hyperplastic processes. Diffuse endometrial hyperplasia – 31 (56,3 %), focal endometrial hyperplasia – 20 (36,3), polovip hyperplasia – 2 (3.6 percent). Having identified hysteroscopic research of endometrial hyperplastic processes it was compare with histological finding: chronic endometritis – 3 (5,4 %), focal endometrial hyperplasia with chronic endometritis – 5 (9,09%), diffuse endometrial hyperplasia with chronic endometritis – 14 (25,45 %), glands polip endometrial hyperplasia with chronic endometritis – 14 (16,36 %), simple endometrial hyperplastic – 10(18,18 %), complicated with atypical endometrial hyperplastic – 1 (1,8 %), fibrosis polip endometrial hyperplastic with chronic endometritis – 2 (12,7 %). On the basis of the data obtained from hysteroscopic research with histological results not confirmed 3,85 %, were confirmed 96,1 %.

Key words: endometrial hyperplasia, etiopathology, morphological diagnosis, hysteroscopy, histology.